

Projekat finansira
Evropska unija

Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu 3 ReLOaD3

u partnerstvu s Gradom Trebinjem

Izveštaj o prvom mentorskom sastanku u okviru javnog poziva za predaju projektnih prijedloga raspisnog u partnerstvu sa Gradom Trebinjem u sklopu Regionalnog programa lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu (ReLOaD3)

U okviru Javnog poziva za organizacije civilnog društva/nevladine organizacije za predaju prijedloga projekata, koji se sprovodi u sklopu programa „Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu“ (ReLOaD3)¹ u saradnji s Gradom Trebinjem, u četvrtak (11. decembra, 2025. godine) od 12 do 14 časova održan je prvi mentorski sastanak za zainteresovane predstavnike/ice organizacija civilnog društva (OCD). Prvi mentorski sastanak održan je u Maloj sali Gradske uprave Trebinje bio je prilika da predstavnici OCD-a s mentorom javno diskutuju o nedoumicama i dilemama u okviru pripreme projektnih prijedloga.

Termin prvog mentorskog sastanka definisan je u samom **Javnom pozivu za predaju projektnih prijedloga u sklopu projekta Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu 3 (ReLOaD3) u Gradu Trebinju**. Prvom mentorskom sastanku prisustvovalo je ukupno 18 učesnika/ca (10Ž; 8M), od kojih je 16 predstavnika/ca iz 15 organizacija (8Ž; 8M), te dvije predstavnice Grada Trebinja.

Na početku mentorskog sastanka, učesnicima/ama je pojašnjena uloga mentora/ice i svrha održavanja mentorskih sastanaka. Naglašeno je kako je uloga mentora/ice **da pomogne u otklanjanju dilema i nedoumica koje predstavnici/e OCD mogu imati tokom pripreme projektnih prijedloga** ali da **uloga mentora/ice nije da na bilo koji način učestvuje u izradi samih projektnih prijedloga**. Istaknuto je takođe da u cilju osiguranja i primjene transparentnog pristupa realizacija mentorstva, konsultacije „jedan na jedan“ s predstavnicima OCD nisu dozvoljene.

Tokom diskusije razgovarano je o sljedećim temama:

1. Najviše pitanja i nedoumica bilo je u vezi sa definisanjem ciljne grupe i angažmanom projektnog osoblja i vanjskih saradnika/ca (edukatori/ce i drugo stručno osoblje).

Odgovor: Mentorica je naglasila da, u skladu sa Smjernicama za i Javnim pozivom, ciljna grupa mora biti jasno i realno definisana, a obuhvata isključivo stanovništvo grada Trebinja. Istaknuto je da ciljna grupa mora biti podijeljena na direktne i indirektne korisnike, pri čemu se direktnim korisnicima smatraju osobe koje aktivno učestvuju u projektnim aktivnostima i ostvaruju neposrednu korist od projektnih aktivnosti, dok indirektni korisnici imaju posrednu korist od

¹Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu3 (ReLOaD3) finansira Evropska unija (EU), a provodi Razvojni program Ujedinjenih nacija (UNDP).

Projekat finansira
Evropska unija

Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu 3 ReLOaD3

projekta, navodeći primjer da indirektni korisnici mogu biti roditelji djece uključene u edukacije, njihovi vršnjaci, školski drugovi itd.

Također je pojašnjeno da ciljna grupa ne može biti ograničena na članove udruženja, jer izbor korisnika mora biti transparentan odnosno neophodno je da u projektnim aktivnostima učestvuju svi građani zajednice. Definisanje ciljne grupe treba biti precizno i mjerljivo, uključujući i podatke o spolu, te, gdje je to relevantno, kategorizaciju po osnovu socijalne isključenosti, kao što su osobe s poteškoćama u razvoju, pripadnici manjina ili druge marginalizovane grupe.

Mentorica je dodatno istakla da jasno definisana ciljna grupa mora biti dosljedno povezana s budžetom projekta, s obzirom da je budžet namijenjen upravo korisnicima i njihovim potrebama. To znači da broj i karakteristike ciljne grupe moraju biti u skladu sa obimom i vrstom budžetskih stavki, te da planirani troškovi moraju biti realni, opravdani i proporcionalni očekivanom broju korisnika i prirodi aktivnosti. Na taj način će biti obezbijeđeno da sredstva u budžetu zaista doprinose unapređenju položaja definisane ciljne grupe.

Mentorica je pojasnila razliku između projektnog osoblja i angažovanog osoblja. Projektno osoblje je zaduženo za uspješnu realizaciju projekta i sve obaveze prema donatoru. Ovo osoblje ne može biti angažovano na volonterskoj osnovi i treba da obavezno uključuje najmanje projektnog koordinatora, koji je odgovoran za uspješnu realizaciju projekta. Mentorica je podsjetila kako je koordinator projekta dio administrativnih troškova u koje također spadaju režijski troškovi, najam prostora, te da su ovi troškovi limitirani na 30% ukupne vrijednosti budžeta.

S druge strane, projektno osoblje je osoblje koje je angažovano u skladu s realizacijom specifičnih projektnih aktivnosti. Kao primjer je naveden angažman edukatora/ice, čije je učešće potrebno isključivo za realizaciju određene edukacije ili radionice. Također je naglašeno da angažman edukatora/ice predstavlja projektni trošak, te ga je potrebno jasno prikazati i obrazložiti u budžetu projekta, u skladu sa obimom i trajanjem planiranih aktivnosti.

2. Da li partneri mogu biti iz drugih jedinica lokalne samouprave i koja je njihova uloga u projektu?

Odgovor: Mentorica je naglasila da, u skladu sa uslovima Javnog poziva, partneri mogu biti sve organizacije civilnog društva registrovane u skladu s važećim zakonima Bosne i Hercegovine. Partneri, kao i podnosilac prijave, moraju ispunjavati sve uslove i kriterije definisane u Javnom pozivu. Partnerstvo između OCD-a treba biti svrsishodno i jasno opravdano, što podnosioci prijave trebaju obrazložiti u projektnom prijedlogu, uz precizno navođenje uloga, odgovornosti i doprinosa svakog partnera u realizaciji projekta.

Uloga partnera je od suštinskog značaja pri odlučivanju da li će se projekat realizovati samostalno ili u partnerstvu. Naime, u okviru sekcije „Kapaciteti aplikanta i partnera“ procjenjuju se iskustvo, stručna znanja, kao i tehnički i organizacijski kapaciteti ne samo podnosioca prijave, već i partnera. Partnerstvo može značajno doprinijeti ukupnoj kvaliteti projektnog prijedloga. Partneri treba da donose komplementarna znanja, dodatno iskustvo, lokalnu prisutnost ili specifične tehničke kapacitete koji su ključni za uspješnu i kvalitetnu realizaciju predloženih aktivnosti. Stoga je važno da se partneri biraju strateški, uz jasno definisane uloge i odgovornosti, kako bi se pokazalo da svi uključeni akteri zajednički posjeduju kapacitete potrebne za efektivnu realizaciju projekta.

3. Da li se opravdanim može smatrati trošak nabavke opreme koja bi služila članovima udruženja za njihove redovne aktivnosti?

Odgovor: Mentorica je pojasnila da je nabavka opreme prihvatljiv trošak samo ukoliko je neophodna za uspješnu realizaciju projektnih aktivnosti i povezana sa očekivanim rezultatima

Projekat finansira
Evropska unija

Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu 3 ReLOaD3

projekta. Oprema koja se nabavlja isključivo radi podrške redovnim aktivnostima udruženja ne smatra se prihvatljivim troškom i ne može biti finansirana kroz ovaj javni poziv.

Mentorica je kao primjer navela nabavku tableta koji bi se koristili za realizaciju edukativnih radionica tokom trajanja projektnih aktivnosti. Tom prilikom je naglasila da ukupna vrijednost nabavke opreme ne smije prelaziti 30% ukupnog budžeta projekta, u skladu sa Smjernicama za organizacije civilnog društva.

Također, u projektnom prijedlogu je neophodno jasno navesti namjenu kupljene opreme nakon završetka projekta, kao i obrazložiti razloge zbog kojih je kupovina opravdanija i isplativija opcija u odnosu na iznajmljivanje opreme.

4. Da li je dozvoljena nabavka i podjela paketa osobama u stanju socijalne potrebe ukoliko su te osobe istovremeno i članovi udruženja?

Odgovor: U skladu s propozicijama Javnog poziva, nije dozvoljena kupovina niti podjela humanitarnih paketa, kao ni davanje bilo kakvih poklona ili donacija trećim licima, bez obzira na to da li je riječ o osobama u stanju socijalne potrebe ili su članovi udruženja. Ovakvi troškovi se smatraju neprihvatljivim jer ne predstavljaju razvojne, projektno usmjerene aktivnosti, niti doprinose ostvarivanju ciljeva projekta u skladu sa Smjernicama za OCD.

5. Da li je u budžetu moguće planirati trošak prevoza za korisnike projekta koji će učestvovati u projektnim aktivnostima?

Odgovor: Mentorica je pojasnila da je trošak prevoza osoba koje učestvuju u projektnim aktivnostima prihvatljiv trošak i da treba biti planiran u budžetu projekta. Riječ je o projektnom trošku koji je opravdan, s obzirom na to da direktno doprinosi ostvarivanju planiranih rezultata i omogućava učešće korisnika u predviđenim aktivnostima.

Preporučuje se da se za ove potrebe angažuje kombi ili autobus od ovlaštenog pružaoca usluga, budući da bi isplate pojedinačnih nadoknada za prevoz morale ići putem računa, što je administrativno i ekonomski neisplativo.

6. Na koji način treba biti pripremljen budžet projekta i da li je potrebno detaljno ga obrazložiti u projektnom prijedlogu?

Odgovor: Mentorica je naglasila da budžet mora biti u potpunosti usklađen s projektnim aktivnostima. Svaka aktivnost mora imati odgovarajuću budžetsku stavku, te nije prihvatljivo grupisati troškove više različitih aktivnosti u jednu liniju. Na primjer, ako se organizuje edukacija, potrebno je razdvojiti pojedinačne troškove i to: zakup prostora, honorare predavača, prevoz učesnika, štampanje materijala, umjesto da se bude podvedeno pod jednu budžetsku kategoriju.

Posebno je naglašeno da je važno voditi računa o strukturi troškova u odnosu na ukupan budžet, uz podsjetnik da administrativni troškovi ne smiju prelaziti 30%, kao ni nabavka opreme ili izvođenje radova, koji također imaju limit od maksimalno 30% ukupne vrijednosti projekta. Preporuka je da se što veći dio sredstava usmjeri direktno na aktivnosti koje koriste ciljnoj grupi, a ne na interne potrebe udruženja.

Troškovi poput usluga knjigovođe ili bankarskih provizija moraju se odnositi isključivo na dio koji je direktno vezan za projekat, a ne na ukupne godišnje troškove organizacije.

Kako bi evaluaciona komisija imala uvid u sve planirane troškove potrebno je u projektnom prijedlogu u sekciji budžet opisati i obrazložiti svaku budžetsku stavku, objasniti njenu svrhu i vezu sa konkretnom aktivnošću.

7. Može li ista osoba biti angažovana na projektu po više različitih osnova u okviru realizacije jednog projekta?

Projekat finansira
Evropska unija

Regionalni program lokalne demokratije na Zapadnom Balkanu 3 ReLOaD3

Odgovor: Mentorica je naglasila kako ista osoba ne može biti angažovana na projektu po više različitih osnova. Pravilo je da jedna osoba može biti plaćena samo iz jedne budžetske kategorije. Organizacija sama treba da procijeni gdje osoba može da da najveći doprinos realizaciji projekta. Time se obezbjeđuje da u projektu učestvuje više osoba i da se upošljavanje radi transparentno.

Na kraju sastanka mentorica se zahvalila prisutnim predstavnicima OCD na učešću, te zamolila da prihvate komentare kako bi unaprijedili svoje prijave. Pozvala je prisutne da dođu sa korigovanim dokumentima na drugi mentorski sastanak koji će biti održan 17. decembra, 2025. godine s početkom u 16 časova.

U svrhu transparentnosti, zapisnici sa svih mentorskih sastanaka, uključujući i ovaj, će biti objavljeni na stranici Grada Trebinja. Na ovaj način će se omogućiti da informacije budu dostupne za OCD koje nisu bile u mogućnosti da prisustvuju sastancima sa mentorom.